

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – půl růstu ČR

EDUcentrum

DEMOKRATICKÁ
ŠKOLA

Metodický list

Chudoba

Časová náročnost:	3 x 45 minut
Cílová skupina:	Nová kvinta
Počet studentů:	20
Vzdělávací oblast:	Zeměpis
Průřezová témata:	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova Mediální výchova
Klíčové kompetence:	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální
Pomůcky:	Papír, tužka, notebook/počítač
Klíčová slova:	Projektové vyučování, komunikace, projekt, cíle udržitelného rozvoje
Způsob ověření:	PREZENČNÍ
Autor, datum:	Mgr. Tereza Bočanová (14. 12. 2021)

ANOTACE aneb O ČEM JE TATO AKTIVITA?

Studenti nejprve na základě svého vlastního uvědomění a vztahu k tématu chudoba po přečtení několika citátů popíší, co v nich citát vyvolává. Následně diskutují nad cíli udržitelného rozvoje, kam celosvětový boj za odstranění chudoby patří. Na základě cílů udržitelného rozvoje vymyslí, jak a proč vypadá bludný kruh chudoby. V neposlední řadě bude ve skupinách zapotřebí najít krátké video či text, který následně v rámci fiktivního řečnického vystoupení před zasedáním zástupců OSN přednesou, a posunou se tak opět o kousek dál ve svých argumentačních dovednostech, jelikož jejich vystoupení budou nahrávána a následně rozebrána.

CÍLE

Student kooperuje ve skupině při plánování argumentačního vystoupení před zástupci OSN.
Student diskutuje nad cíli udržitelného rozvoje.
Student hledá a navrhuje možná řešení problémů s chudobou.

POPIS PRŮBĚHU AKTIVITY aneb JAK NA TO?

1. VH (45 minut)

Studenti si uvedou v prvních 10 minutách hodiny dílčí cíle udržitelného rozvoje OSN do roku 2030. Pokud je předpoklad, že si je nevybaví, přečteme jejich přehled studentům (vynecháme téma chudoby). Jedním z cílů je samozřejmě téma, které bude probíráno v následujících hodinách. Na základě dílčích návodných otázek docílíme toho, že bude zmíněna také chudoba.

Před studenty je v rámci samostatné práce a nastartování hlubších myšlenek rozdán pracovní list se sedmi citáty, které se dotýkají chudoby.

- A – Bohatství a chudobu nemají lidé v domě, ale v duši. Xenofón
- B – Mír přináší bohatství, bohatství zpupnost, zpupnost válku, válka chudobu, chudoba pokoru, pokora mír. Arabské přísloví
- C – Bohatství plodí závist, chudoba nenávisť. České přísloví
- D – Chudoba je největší zločin, protože všechny ostatní zločiny jsou zrozeny z chudoby. Osho
- E – Víra nás dělá v slabostech silnými, v chudobě bohatými a ve smrti živými. Charles Spurgeon
- F – Snášet dobře chudobu svědčí o rozumnosti. Alfons Allais
- G – Kdo je Tvůj přítel, to můžeš jen v nouzi a chudobě poznat. Jean Giono

Studenti dostanou prostor na 20 minut a jejich úkolem bude vybrat si z těchto citátů pouze 3,

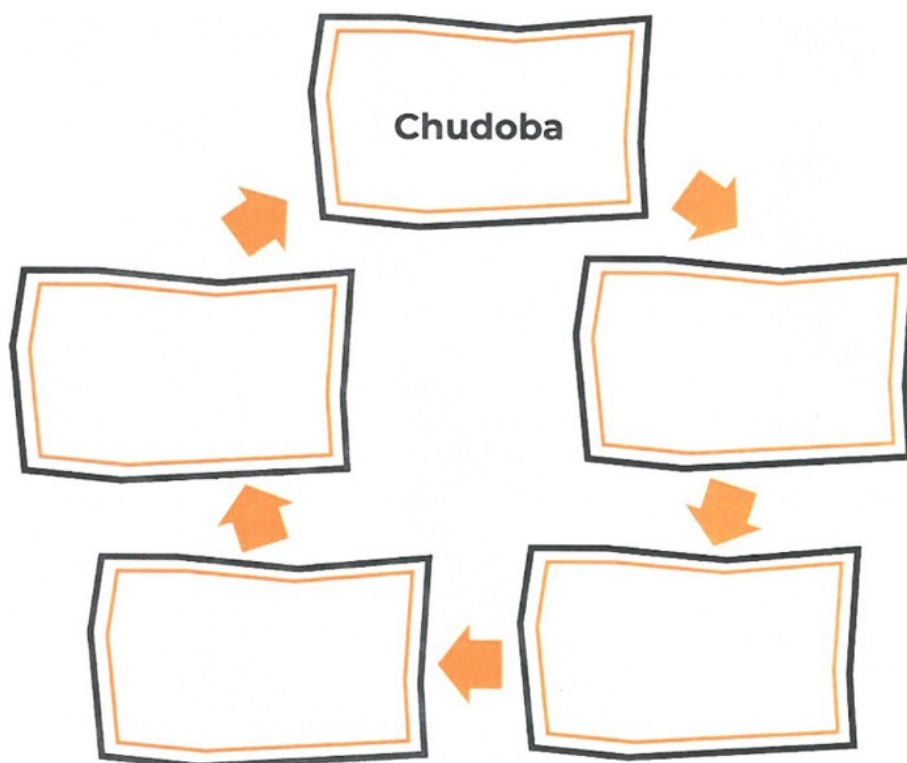

které je osloví, a k nim napsat komentář o smysluplnosti konkrétního citátu, o tom, co prožívají, když citát čtou. (Může být stanoven rozsah slov ke každému citátu).

V posledních 15 minutách studenti předčítají své „filosofické“ postřehy k tématu chudoby. Může dojít na sdílení ve dvojicích, ve skupinách, či v rámci celé třídy, zde záleží na klimatu třídy.

2. VH (45 minut)

Ve druhé hodině se snaží studenti doplnit tzv. bludný kruh chudoby. Dostanou schéma, ve kterém mají na vrcholku název chudoba a okolo zacykleny další oblasti, do kterých je zapotřebí doplnit následující pojmy: chudoba, podvýživa, vyšší nemocnost, špatný zdravotní stav, snížená pracovní schopnost. Tyto pojmy studentům napíšeme na tabuli a necháme je, aby pojmy doplnili. Může dojít k četným dotazům, ale my nebudeme reagovat a necháme studenty, aby se s tím „poprali“. Nejprve si každý sám své schéma doplní. Po doplnění vysvětlují studenti nahlas svá řazení. Jelikož budou mít řazení různá, budou vznikat podnětné momenty pro diskusi a obhajobu. V relativně krátkém čase odhalí to, že při odůvodnění a pádných argumentech lze dát do jakéhokoli místa schématu jakýkoli pojem. Aktivita trvá cca 15-20 minut.

Studenti jsou rozděleni metodou dřívěk se jmény do skupin po třech/dvou. Jejich úkolem je nalézt kdekoli na internetu krátké reálné video, krátký reálný text o lidech, kteří žijí v chudobě, video zhlédnout a text si případně přečíst a následně připravit 5minutovou argumentaci s dílčími argumentačními prvky, aby mohli následně představit jejich vybranou případovou studii zasedání vysokých představitelů OSN a aby je přesvědčila, že ta či ona konkrétní osoba/y má největší problém, co se tématu chudoby týče, a pokusili se nalézt konkrétní řešení.

3. VH (45 minut)

Ve třetí hodině vystupují skupiny společně, jelikož je zapotřebí, aby ze skupiny dostal slovo každý její člen. Skupiny vědí, že budou nahrávány, a následně hodnoceny vyučujícími. Kromě toho si studenti připraví své hodnotící listy pro následné hodnocení spolužáky (vrstevnické hodnocení). Na konci hodiny shrneme dílčí problematiku chudoby a na ní se nabalující problémy migrace a další. Studenti pustili nejprve video svým spolužákům a následně jim běžela jejich slavná pětiminutovka argumentace a přesvědčování členů OSN, aby zrovna je vysocí představitelé OSN podpořili.

CO UKÁZALA PRAXE A REFLEXE?

Praxe ukázala zlepšující se tendenci prezentování, přesvědčování:

- studenti se hodinu od hodiny zlepšují v řečnických argumentačních dovednostech,
- studenti častěji pasivnější podávali jedny z nejlepších výkonů,
- celkově vznikl zajímavý materiál, který by mohl být prezentovatelný před širokou veřejností,
- studentům se otevřel prostor pro zkoumání větších detailů tohoto velmi složitého celosvětového problému.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

EDUcentrum

DEMOKRATICKÁ
SKOLA